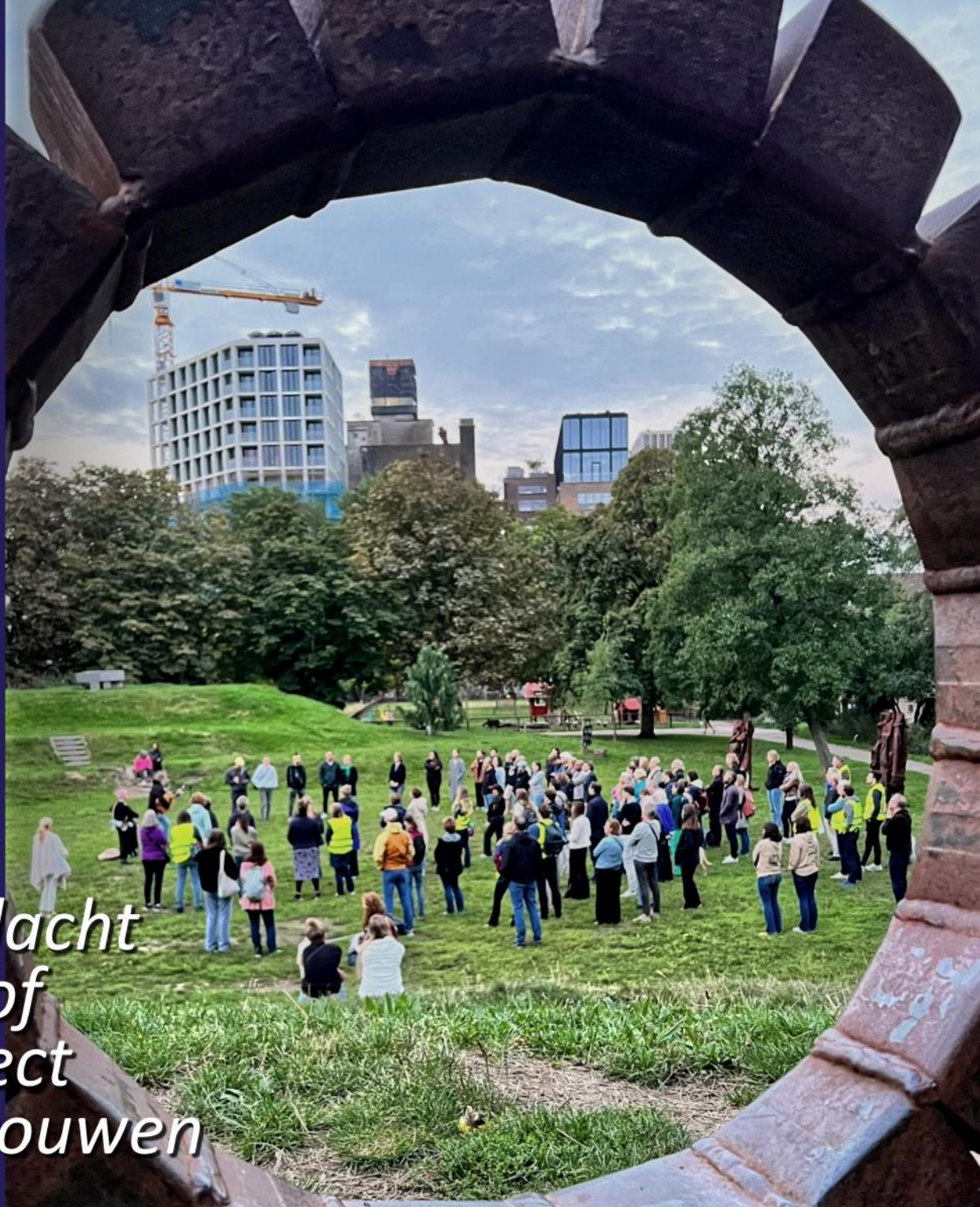

*tijd
aandacht
geloof
respect
vertrouwen*

JAARVERSLAG 2024

Diaconaal Centrum De Bakkerij
Leiden, maart 2025

Met dank aan

Als Bakkerij zijn we er ons sterk van bewust van dat we dit werk niet alleen kunnen doen. Ons werk drijft als een dobber op uw steun en een breed netwerk.

Op talloze vrijwilligers die zich belangeloos inzetten. Op hand- en spandiensten van mensen die als maatje, voor een klusje, ritje of event meehelpen. Op mensen die als ambassadeur vertellen over het werk van De Bakkerij en de noden voor het voetlicht brengen. Op partnerorganisaties in en rond De Bakkerij met wie we samenwerken en nieuwe projecten optuigen of hulpvragen beantwoorden.

Op kerkelijke gemeenschappen en vrijwilligers die meedoen met de noodopvang van vluchtelingen uit Ter Apel. En op mensen die met ons meedenken over nieuwe plekken voor huisvesting, of zelf hun huis openstellen.

Daarnaast zijn er al die mensen die De Bakkerij ook financieel steunen door een bijdrage in een crowdfunding, een persoonlijke gift, schenkingen of via collecte of sponsoracties.

De mensen die zo attent zijn om gehoor te geven aan onze oproepen voor inzamelingen van (baby-) kleding voor Stichting Babyspullen, menstruatieproducten, of voor vluchtelingen, voor dak- en thuislozen en voedingsmiddelen voor de Voedselbank.

En natuurlijk niet te vergeten met onze nieuwe 'Geef en Neem-kast' in het Atrium waar spullen een nieuw leven krijgen.

De diaconieën en caritasinstellingen van kerken in de wijde omtrek die ons werk financieel steunen, die het belang van diaconale hulp als essentieel voor hun kerk-zijn zien en - waar nodig - bij specifieke hulpvragen altijd bereid zijn bij te springen.

Alle scholen, organisaties en instellingen die ons werk een warm hart toedragen, met acties meehelpen en mensen die in problemen dreigen te komen naar ons doorverwijzen.

En tenslotte ook dank aan de steun en het vertrouwen van de fondsen en instellingen die een belangrijk deel van onze projecten, activiteiten en organisatie jaarlijks ondersteunen:

Jaarverslag 2024 van De Bakkerij

is een uitgave van:

Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b
2312 HG Leiden

T: 071 - 51 44 965
E: info@debakkerijleiden.nl
W: www.debakkerijleiden.nl

Redactie:

Tamara Breton, Chantal ter Haar
en Judith van den Berg-Meelis

Fotografen:

Nathalie van den Heuvel, Peter van Beek,
Maarten Boersema, Chantal ter Haar,
Birgit Jaarsma, Melle van der Wildt,
Tamara Breton en Ton Snepvangers

Vormgeving:

Judith van den Berg-Meelis, Ton Snepvangers

Leiden, maart 2025

Een nieuw hoofdstuk

2024 was als een nieuw hoofdstuk. Na het geweldsincident van zomer 2023 onderzochten we hoe we op relationele wijze zorg kunnen dragen voor gastvrijheid en veiligheid in De Bakkerij. Er kwamen fysieke aanpassingen en de entree kreeg meer de sfeer van een huiskamer. In juli 2024 hielden we twee herdenkingsbijeenkomsten voor het leven van Krijn. Ter nagedachtenis kwam er een ontmoetingsbankje, zoals u op de volgende pagina kunt zien. De tekst "Overwin het kwade door het goede" blijft onze lijfspreuk en grondhouding.

Een positieve uitwerking en bijvangst van de bezinning hierover was dat we ons bewust werden hoe belangrijk onze diaconale visie is als fundament voor besluitvorming, nieuwe plannen en projecten. "Waar zijn wij van, en waar niet?" en wat is onopgeefbaar?

Met de drieslag 'helpen waar geen helper is, de tafel van samen en zout en zegen voor de stad' is dit Jaarverslag 2024 ook in thematische kleuren herkenbaar opgedeeld.

En met behulp van deze visie en grondslag konden we in 2024 een aanzet maken voor nieuwe plannen, zoals de voorbereiding van woningen in De Bakkerij om gastvrijheid en een leefgemeenschap te verkennen.

Zo ontstonden nieuwe plannen, kwam er een nieuwe winkelhuurder in beeld en gingen in de tussentijd de individuele hulp, ons jongerenproject M25 en ouderenproject Oma gaat op Stap gewoon door.

De Broodmunt kreeg een vervolg, Zomerbonnen werden uitgedeeld, Buurtbuik groeide uit zijn jasje en verhuisde naar het Weeshuis en aan het eind van het jaar konden we de Kas van 'Rouwen en Vieren' naar Leiden brengen!

'Never a dull moment' bij De Bakkerij, zeggen we dan. U leest het allemaal in dit uitgebreide jaarverslag in woord en beeld. Veel leesplezier!

Judith van den Berg-Meelis

*Coördinator
Diaconaal Centrum De Bakkerij*

Leiden, 1 maart 2025

14-07-2023 14-07-2024

Intern in De Bakkerij

Aandacht voor wat zich aandient, typeert ons werk bij De Bakkerij. Zo kregen verdriet, vragen, herdenken en en afscheid vorm in 2024. Waarna er weer ruimte ontstond om onze aandacht te richten op de toekomst. In ons Jaarplan 2025 brachten we de kernpunten van onze visie opnieuw onder woorden:

Vanuit 'Naasteliefde' willen we helpen waar geen helper is, in navolging van Jezus willen we mensen uitnodigen aan de 'Tafel van samen' en voor de stad Leiden willen we 'Zout en zegen en zuurdesem' zijn, samen mét u! Doet u mee?

Vertrouwenspersoon De Bakkerij

Zoals het iedere organisatie van een zekere omvang betaamt, heeft ook De Bakkerij een vertrouwenspersoon. Iedereen binnen De Bakkerij, betaald, vrijwilliger of bezoeker, kan een beroep op Rob van Leeuwen doen.

Denk daarbij aan vormen van ongewenst gedrag dat moeilijk of niet bespreekbaar is binnen de eigen organisatie. Rob van Leeuwen is bereikbaar via 06-53728397 of leeuwrob@ziggo.nl. In het verslagjaar 2024 zijn er geen meldingen geweest, zo liet hij ons weten.

Veranderingen in de organisatie en bewoners

Eind 2024 namen we afscheid van de Stichting bewindvoering 'Nu voor Later' voor naasten en mensen met een psychosegevoeligheid.

Daarmee is ook ruimte ($\pm 60 \text{ m}^2$) beschikbaar voor een nieuwe maatschappelijke organisatie in ons diaconale pand. Tips zijn welkom!

Bestuurs- en personeelswijzigingen

In maart 2024 kwam oud-classispredikant Julia van Rijn (algemeen bestuurslid) het bestuur versterken. Eind 2024 kwamen daar Willemien de Vlieger-Möll (algemeen bestuurslid) en Frans van Wilgen (penningmeester) bij.

Ook in het diaconale team waren er wisselingen: Paula van Kalmthout verruilde haar werk van Oma gaat op Stap voor het Leger des Heils. En we namen afscheid van Anja Envaeva bij M25. Hiervoor kwamen Miquela Neyda en Heaven Nicholson Getahun in de plaats.

Birgit Jaarsma versterkte tussen mei en oktober het team voor communicatie en vormgeving. Ter overbrugging naar een nieuwe medewerker bood oudgediende Ton Snepvangers zijn diensten aan. Waar we graag gebruik van maken.

Conciërge Rob Rijsdijk trad eind oktober 2024 uit dienst.

Verdere bijzonderheden, hoogtepunten en uitdagingen leest u op de volgende pagina's van dit jaarverslag.

2024

Gewoon leuk om te weten

525 paasbroden werden er besteld en uitgedeeld met Pasen

647 relaties en mensen die De Bakkerij een warm hart toedragen ontvangen de digitale nieuwsbrief

488 uitstapjes en contacten met ouderen van Oma gaat op stap

7 ouderen op de wachtlijst bij Oma gaat op Stap

80 deelnemers aan de VredesOntmoeting op het Stadhuisplein

840 Broodmunten besteld voor Leidse minima om te eten in hun lokale buurthuis

52 wekelijks gevulde manden met menstruatieproducten

45 groente-abonnementen via het Leids Diaconaal Project & Groentedeler

501 jongeren zijn actief voor M25 Leiden

70 gasten genieten van de boottocht voor mensen met een dak- en thuisloze achtergrond.

8 kinderen die opgroeien in een achterstands-situatie, beleven de (zeil)week van hun leven bij de Wijde Aa

31 gezinnen van het AZC Leiden beleven een heerlijke M25-dag in ARTIS

180 huishoudens of personen krijgen Individuele Hulp in de vorm van onderdak, voedsel, kleding, tandartshulp of andere medische zorg, vergoeding van reiskosten of hulp bij juridische vragen

10 gasten vinden tijdelijk onderdak in ons opvanghuis "Imani"

21 onverzekerde mensen met gebitsproblemen kunnen naar de tandarts

80 verzoeken voor o.a. vergoeding van reiskosten, beltegoed, sokken en ondergoed gehonoreerd

74 vragen om acute huisvesting

24 vluchtelingen begeleid en gehuisvest

1506 huishoudens ontvangen zomerbonnen voor wat extra boodschappen

Visie en toekomst

Het afgelopen jaar herijkten we de kernwaarden van ons werk. Zodat het richting geeft bij de keuzes waar we voor staan. De hulp en de aandacht voor de meest kwetsbaren van Leiden vormt het hart van ons werk.

Nu er een gure politieke wind waait, is het belangrijk dat we wendbaar en flexibel blijven om ons in te zetten voor doelgroepen die buiten de boot vallen of voorzieningen die niet afdoende zijn. Dat we signaleren, samenwerken en overbruggen. Onder protest. Of in afwachting van een overheid die het stokje overneemt.

In de veelheid van wat er op ons afkomt, is het belangrijk dat we met onze kernwaarden onderbouwen waar we onze tijd, energie, hulp en aandacht aan besteden.

Zoals de vragen: welke nieuwe organisaties bieden we onderdak om bij ons te huren, wat vragen we van hen 'terug'? Welke veiligheidsmaatregelen passen binnen onze visie van relationeel werken? Kunnen we duurzaam de toekomst in, zowel financieel, als met onze gebouwen en bestuurlijke organisatie?

Op deze pagina vindt u de ingrediënten voor onze visie en missie met deze hoofdingrediënten. Deze drie vormen ook de structuur in dit jaarverslag, waaraan we onze activiteiten en terugblik ophangen:

1. Helpen waar geen helper is
2. Tafel van samen
3. Zout en zegen voor de stad

Helpen waar geen helper is

De Bakkerij is een oecumenisch diaconaal centrum in het hart van Leiden, die haar inspiratie vindt in de christelijke traditie van naastenliefde en omzien naar

elkaar. Vanuit deze wortels willen we een pleisterplaats zijn voor onze medemens en als barmhartige Samaritaan opkomen voor de kwetsbaren. Indien nodig spreken we ons profetisch uit voor mensen en situaties van onrecht. We willen duurzaam omgaan met onze medemens en schepping en investeren in verbinding tussen mensen, gemeenschappen en omzien naar elkaar.

De Tafel van Samen

We nodigen mensen uit aan de tafel om elkaar te ontmoeten en te delen omdat Jezus ons daartoe uitnodigt en oproept. Aan de tafel is iedereen gelijk, is er ruimte om naar elkaar te luisteren en om elkaar beter te begrijpen.

Mensen met veel geven wat meer en mensen met weinig krijgen meer. Het radicale en inclusieve voorbeeld van Jezus geeft ruimte om ons in ons werk, onze gemeenschappen en in ons dagelijks leven ons daarin te oefenen.

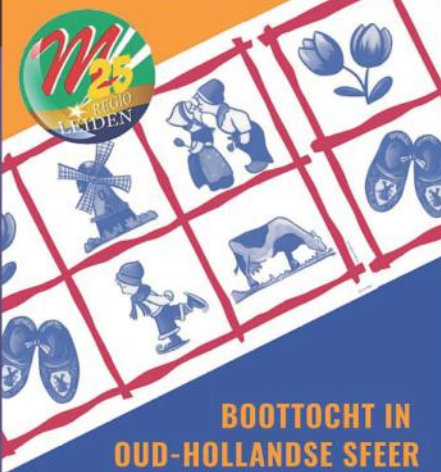

Zout en zegen voor de stad

Als Bakkerij willen we een voedingsbodem zijn en gist voor samenwerking en nieuwe initiatieven voor maatschappelijke innovatie als aanvulling op bestaande voorzieningen.

We zijn als diaconale organisatie present in de publieke ruimte en plekken. We organiseren of sluiten aan bij publieke manifestaties om aandacht te vragen voor solidariteit, inclusie en verbinding.

Als **zout, licht, zegen en zuurdesem** voor de stad en de schepping.

BUBBELS DOORBREKEN

**BOOTTOCHT IN
OUD-HOLLANDSE SFEER**
MET KOFFIE, THEE EN LUNCH

DONDERDAG 6 JUNI 2024 11:00-14:00
OPSTAPPEN OM 10:45 BIJ REDERIJ VAN HULST
HAVEN 14, LEIDEN

Siching Straatpastoraat Leiden
Aanmelden bij Straatpastor Marie:
pastor@straatpastoraatleiden.nl

”

'Zou je willen horen hoe ik daar tegenaan kijk, Jopie?', vraag ik dan, en dan hebben we altijd een goed gesprek. Ik vind het niet stom wat zij denkt, zij vindt het niet stom wat ik denk. We kunnen elkaar gewoon altijd hebben.

Liza Wolters

HELPEN WAAR GEEN HELPER IS

”

Als christelijke en kerkelijke plek spreken we, waar nodig, profetische woorden voor groepen mensen in onze samenleving die in de kou komen te staan.

Buitenbeentje

Onze missie ‘helpen waar geen helper is’ betekent dat we alleen inspringen als er noodhulp gevraagd wordt. Waar mogelijk verwijzen we naar bestaande voorzieningen of werken we samen om zorg te bieden.

Hiermee fungeren we als vangnet onder de maatschappelijke voorzieningen van Leiden. We zijn een soort ‘buitenbeentje’ dat buiten het systeem opereert. Juist voor de mensen die tussen wal en schip vallen, bieden wij maatwerk, een luisterend oor en overbrugging.

Veel mensen denken dat De Bakkerij draait op subsidies van de overheid, maar dat is niet het geval. We kiezen er bewust voor om onafhankelijk te blijven. De Bakkerij draait volledig op donaties van betrokken kerken, mensen, fondsen en organisaties. Op deze, onafhankelijke, wijze kunnen wij ons werk doen op een manier die volledig in lijn is met onze missie en waarden, zonder invloed van externe partijen.

Zo kunnen we ons inzetten voor mensen in kwetsbare situaties en signaleren, agenderen en waar nodig projecten opzetten. Door onze projecten bouwen we aan een samenleving waar we naar elkaar omzien en aan een plek waar iedereen zich gezien en gehoord voelt.

Autonoom en onafhankelijk

Onze autonomie maakt dat we, waar nodig als luis in de pels, ons kritisch uitlaten waar overheden of instanties in gebreke blijven. Onze autonomie en de financiële steun en buffer van een aantal belangrijke fondsen maakt dat we bij dit soort signalen voortvarend aan de slag kunnen en hulp op kunnen tuigen voordat er projectfinanciering is.

Als christelijke en kerkelijke plek spreken we, waar nodig, profetische woorden voor groepen mensen in onze samenleving die in de kou komen te staan. Met name in het afgelopen jaar met de verrechtsing van politieke partijen in de Tweede Kamer. Zo zijn we met een delegatie van diaconale organisaties naar het landelijk dienstencentrum van de PKN getogen om het moderamen van de synode te vragen zich nadrukkelijk uit te spreken tegen de gure wind die waait.

Hiermee fungeren ons type plekken ook als een kanarie in de kolenmijn in een samenleving die onvoldoende zorg draagt, opkomt of solidair is met de meest kwetsbaren.

”

That reservoir of goodness beyond and of another kind that we able to do for each other in the ordinary cause of things.

Marilynne Robinson

”

En zo is er een kerk waar al eerder vluchtelingen wekenlang verbleven, die zegt: 'Als het nodig is, bel ons maar, want we laten geen mensen op straat slapen.'

De Bakkerij 'reservoir van goedheid'

Op meerdere manieren fungeert ons diaconaal centrum als een opvangkussen, zachte landing of plek van genade voor hen die elders tegen muren oplopen.

Schrijfster Marilynne Robinson noemt dat 'the reservoir of goodness': 'That reservoir of goodness beyond and of another kind that we are able to do for each other in the ordinary cause of things.'

Dat zit hem in de dingen net op een andere manier doen, als nodig: een dikke knuffel, een appje buiten werktijden, een extra mijl gaan voor iemand. Altijd en bovenal de mens voorop stellen, omdat deze 'genadig is in de ogen van de Eeuwige'.

Ook voor onze sociale partners is door bovenstaande merkbaar dat wij uit een 'ander vaatje' tappen, dan alleen dat wat we aan hulp voor handen hebben.

En niet alleen dat, ook ons wijdverspreide regionale en oecumenische netwerk van kerken, gemeenteleden en vrienden maakt dat we 'meer' te bieden hebben dan alleen ons eigen team.

In het afgelopen jaar hebben we meermaals hulp gevraagd en gekregen via dit netwerk. Zo ving een Leids gemeentelid op haar zolderkamer voor de tweede maal een dakloze op, at dagelijks met hem en probeerde hem weer op de been te krijgen.

Via een oproep op social media voor een dakloos gezin, kregen we een bijzondere respons: een anonieme weldoener wilde een huis kopen en verhuren aan dit gezin. En zo geschiedde.

Via andere oproepen kregen we een hele lijst met leegstaande pastorieën in onze regio in beeld waar we zo af en toe een beroep op kunnen doen om gezinnen te huisvesten die op straat (dreigen te) komen.

En zo is er een kerk waar al eerder vluchtelingen wekenlang verbleven die zegt: "als het nodig is, bel ons maar, want we laten geen mensen op straat slapen". Dat is barmhartigheid in de praktijk!

Weer deel van de gemeenschap

Tegelijkertijd blijft het ook een boodschap die we continu moeten blijven herhalen en internaliseren: zowel naar onze kerkelijke achterban als naar onze sociale partners en de gemeente.

Eenieder van ons heeft ruimte en mogelijkheden om iets te doen: met je tijd, je aandacht, geld, gebed of gebouwen in je beheer. Gebruik ze tot zegen van eenieder, om zorg te dragen voor de kwetsbaren en zij die door armoede of dakloosheid niet meer mee kunnen doen in de maatschappij.

Individuele Hulp

Een van de kernactiviteiten van De Bakkerij is het bieden van concrete noodhulp en ondersteuning aan kwetsbare groepen, waarbij de nadruk ligt op dak- en thuislozen, vluchtelingen, ongedocumenteerden, 'zorgmijders' en mensen die op of onder de armoedegrens leven.

Oprechte aandacht en een knuffel

Dat is het hoofdthema van het Jaarverslag 2024 van de *Individuele Hulp* van De Bakkerij. In dit jaarverslag leest u hoe het er in de dagelijkse praktijk aan toe gaat, want geen dag is het zelfde!

Vragen over mondzorg, huisvesting van ongedocumenteerden, Voedselbank, sportabonnement, babypakketten, maandverband, boodschappenbonnen, beltegoed, luiers, reiskosten, naturalisatieverzoeken, huisvesting van remigranten, schoenen maat 47, warme winterjassen, kinderfietsje met zijwieltjes, huisvesting van mensen die geschorst zijn door de maatschappelijke opvang, babymutsjes voor Samos, een ledikant, juridische dilemma's, huisartsbezoek, plaatsen van sleutelkastje, kledinginzamelingsacties, inrichten van een kamer in een woon- en zorgcentrum, kaakchirurg, gratis warme maaltijd, overleggen met sociale partners, kappersafspraak, kerstpakketten, pannen en een magnetron voor de crisisnoodopvang, weekje vakantiepark, avondeten met 200 onbekenden...

U leest en vindt het uitgebreide Jaarverslag 2024 van de Individuele Hulp op onze website: www.debakkerijleiden.nl.

De cijfers op een rijtje

Tussen 1 januari en 31 december 2024 meldden zich in totaal 180 mensen met 483 hulpvragen bij De Bakkerij. Dat resulteerde in 1388 contactmomenten variërend van korte tot lange gesprekken, overleg met andere betrokken hulpverleners, mailcontacten, telefonische gesprekken en appjes.

De hulpvragen zijn globaal als volgt onder te verdelen, hoewel hulpvragen - met uitzondering van de spoedeisende tandheelkundige problemen - in de praktijk vaak complex en meerduidelijk zijn:

- 19 verzoeken om spoedeisende tandartshulp;
- 27 juridische vragen;
- 14 vragen over (aanvulling op) de Voedselbank;
- 74 vragen over huisvesting;
- 80 overige vragen over o.a. vergoeding reiskosten, kapper, beltegoed, sokken en ondergoed;
- 10 bewoners uit 6 verschillende landen in ons huis voor noodopvang Makaazi ya Imani.
- 24 vluchtelingen in onze tijdelijke huizen van de '7 Leidse Hofjes' en kerken.

Deze aanvragen leiden regelmatig tot een brede waaier aan verzoeken, contacten, adviezen en doorverwijzingen. Het afgelopen jaar is wederom ingezet op het verstevigen van het netwerk voor individuele hulpverlening: contacten zijn aangehaald en nieuwe verbindingen gemaakt.

Als je naar ons komt om te helpen, blijf dan weg.

Als je komt omdat je weet dat jouw vrijheid onlosmakelijk verbonden is met de mijne, laten we dan samenwerken.

Aboriginal wijsheid

SIGNA- LERING IN 2024

Waar slaapt u vannacht?

- AUTO
- (STA)CARAVAN
- VAKANTIEWONING ZONDER RECHTSGELDIG HUURCONTRACT
- GARAGE / SCHUUR / TUINHUIS
- BOOT
- ANTIKRAAKPAND
- HOTEL / B&B
- BEDRIJFSPAND
- CAMPER
- KRAAKPAND
- WONING ZONDER BASISVOORZIENINGEN ZOALS BADKAMER OF KEUKEN
- ANDERS
- ONBEKEND

ETHOS daklozentelling

In april 2024 werd in de Leidse regio een ETHOS telling uitgevoerd. Deze afkorting komt van 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion' en wordt uitgevoerd om zicht te krijgen op de daadwerkelijke aantallen daklozen in een regio, en in het bijzonder om de verborgen groepen daklozen zichtbaar te maken. Denk aan mensen die van logeerkamer naar bank naar camping gaan. Maar ook kinderen, vrouwen, arbeidsmigranten, mensen zonder verblijfspapieren en economisch dakloze mensen worden in de meeste monitors niet of onvoldoende meegeteld.

En al deze groepen, van jong tot oud, van alleenstaand tot gezin en van onder de armoedegrens tot en met mensen die een maandelijks inkomen hebben, kloppen bij ons diaconaal centrum aan of komen via een sociale partner bij ons met een huisvestingsvraag. In totaal 74 afgelopen jaar.

1. Economisch daklozen

De variatie in deze groep is groot. Veelal jonge werkende mensen met een stabiel inkomen. Meestal na een scheiding. Deze groep heeft vaak nog een sociaal netwerk om op terug te vallen, in tegenstelling tot andere categorieën, die door armoede, kwetsbaarheid of afkomst hier niet op terug kunnen vallen. Zij vallen onder de 35% die bij vrienden of familie verblijven en komen niet in aanmerking voor opvang via De Bakkerij.

2. Dakloze (eenouder) gezinnen

De economisch daklozen die wel in aanmerking komen voor noodopvang, zijn zij met kinderen of een complicerende factor of kwetsbaarheid. Na de zomervakantie turven we in onze Individuele Hulplijst wekelijks een hulpvraag rondom huisvesting van een (eenouder)gezin. Zoals een moeder die door immunotherapie niet in de daklozenopvang kan, een kind met autisme, een vader die in zijn auto slaapt, een moeder die terugkeert uit het buitenland met twee kinderen.

Wat we bovenmatig veel tegenkomen zijn gezinnen die vanwege werk of studie naar Nederland komen en op de particuliere woningmarkt huren. Vervolgens stopt hun huurcontract, weten ze onvoldoende hun rechten, accepteren de opzegging en staan ze op straat: zonder opgebouwde woonduur, zonder netwerk en zonder hulp van de gemeente.

3. Kwetsbare migranten en ongedocumenteerden

Een blijvende categorie zijn arbeidsmigranten, die na verlies van werk op straat belanden. In de praktijk adviseren we hen werk elders te zoeken of met hun tentje buiten te slapen. Pas als er een extra kwetsbaarheid is, komen ze in aanmerking voor noodopvang. Dit geldt ook voor remigranten en ongedocumenteerden, waarbij we voor deze laatste groep nauw samenwerken met stichting COOL.

Buiten de winterregeling om mogen deze doelgroepen van kwetsbare migranten en ongedocumenteerden geen gebruik maken van de gemeentelijke opvang.

Gelukkig kunnen wij af en toe op onze voorspraak toch mensen plaatsen. In het bijzonder als er een fysieke of mentale kwetsbaarheid is, zoals een remigrant op hoge leeftijd, een arbeidsmigrant met acute of chronische ziekte.

Vrij regelmatig signaleren we hulp- en huisvestingsvragen van mensen in kwetsbare situaties. Zo begeleiden we al tientallen jaren een inmiddels bejaarde ongedocumenteerde die buitenslaapt. Na veel fysieke, maar ook mentale klachten begonnen we een maatwerktraject bij de gemeente voor een langdurige opvangplek. Na 2 jaar lobbyen is dit gelukt.

Afgelopen wintermaanden hoorden we van een hoogzwangere ongedocumenteerde dame die op een dun matrasje in een garagebox/ loods sliep en verbleef. Welkom in Leiden, zeggen we dan.

Straatarts Annelies Kortmann
(tweede van rechts)

NETWERK EN LOBBY

Achter de schermen

Naast onze projecthulp en directe noodhulp besteden we een aanzienlijk deel van onze tijd aan 'werk achter de schermen, netwerk en lobby'. Wat houdt dat precies in en waar konden we in 2024 stappen zetten?

Vanuit de signalen en doelgroepen die we ontvangen, proberen we op meerdere niveaus en in meerdere netwerken te lobbyen voor zorg en voorzieningen die passen in de behoefte of voorkomen dat bij bepaalde doelgroepen zorg ontbreekt.

Concreet betekende dit op twee gebieden een stap vooruit: voor mondzorg en voor een straatarts. Na jarenlange lobby met strategische partners in Leiden konden we in oktober 2024 van start gaan met een wekelijks spreekuur van een Leidse straatarts. Een bijkomend voordeel van deze straatarts is dat deze BIG-geregistreerd is en daarmee recepten kan uitschrijven. In tegenstelling tot de gepensioneerde huisartsen van GIL (Gezondheidszorg Illegalen in Leiden) die in De Bakkerij spreekuur houden.

Een soortgelijke dienstverlening zouden we ook graag zien voor mondzorg. Een eerste stap richting deze zorg is de deelname van de gemeente Leiden aan de pilot "Vermindering van ongewenste mijding mondzorg vanwege financiële redenen." Met twee moties wil de gemeenteraad hier uitvoering aan geven. Eén ervan is het opzetten, versterken en benutten van een lokaal maatschappelijk netwerk. Met hulp van Dokters van de Wereld wordt bezien of er een lokaal compassienetwerk van tandartsen ingericht kan worden om mondzorg te bieden aan mensen die elders niet terecht kunnen. Voor mensen die buiten de gemeentelijke regelingen vallen.

”

Iedereen is welkom bij De Bakkerij, of je nu al jaren in Leiden woont, of nieuwkomer bent; dus ook burgemeester Peter Heijkoop.

Beleidsbeïnvloeding gemeentelijk en landelijk

Waar mogelijk adviseren en attenderen we B&W en politieke partijen op urgente vragen en noden in onze Leidse samenleving. Soms komen zij zelf naar ons toe.

Zo nodigde Christen Unie-raadslid Pieter Krol de net aangetreden burgemeester uit voor een gesprek in De Bakkerij (zie hun selfie op deze pagina). Daar werken we natuurlijk graag aan mee en geven en passant uiteraard ook gevraagd en ongevraagd advies en aandachtspunten mee. Ditzelfde gebeurt op ambtelijk niveau met maatwerk en huisvestingsambtenaren. De gemeente erkent dat de hulp en opvang van De Bakkerij onmisbaar is en aanvullend op hun voorzieningen.

Zoals eerder in dit jaarverslag aangegeven, is ons diaconaal centrum soms een 'buitenbeentje' op de sociale kaart. Ditzelfde geldt voor onze deelname aan de Taskforce Armoede waarin we casuïstiek aanleveren van 'hulp die niet werkt' of zorg die onvoldoende verschil maakt. We zoeken in dit netwerk naar olifantenpaadjes, doorbraken en samenwerking om doeltreffender mensen in armoede te bereiken en helpen.

Op landelijk niveau voer(d)en we samen met andere diaconale centra en inloophuizen actie: o.a. met de campagne "Dakloosheid voorbij", "Plaatsgenoeg" als ook door gezamenlijk de noodbel te laten klinken naar de landelijke PKN en met het moderamen van de generale synode in gesprek te gaan over wat wij als diaconale centra signaleren en vragen om een kerk die zich soldair betoont, zich uitsprekt en opkomt voor doelgroepen die met de nieuwe politieke wind in de kou komen te staan.

Burgemeester Heijkoop te gast bij het Kerstdiner voor dak- en thuislozen in de Marekerk op 18-12-2024

BED-BAD-BROOD TERUG?

Kerst 2024: we zien een dakloze Jozef en Maria uit Rotterdam en drie buitenslapende wijzen uit Den Haag. Is dit 2000 jaar na dato een kerstverhaal dat zich dit keer in Nederland afspeelt?

Aanleiding is de nieuwe koers die minister Faber inslaat door de opvang en zorg voor vreemdelingen in te willen krimpen en te stoppen.

LVV Rotterdam moet sluiten?

Voor de vijf Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen (LVV's), te weten in Rotterdam (waar Leiden onder valt), Amsterdam, Utrecht, Eindhoven en Groningen, dreigt een noodsituatie. Honderden mensen dreigen 1 januari 2025 op straat te belanden als gemeentes en overheden niets doen of meegaan in dit voorstel. Een voorstel wat overigens rechtstreeks indruist tegen het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens: ieder mens heeft recht op Bed-Bad-Brood. Op opvang en onderdak in onze Nederlandse steden. Een kort geding volgt en stelt een openstelling van de verschillende LVV's als noodzakelijk in afwachting van een definitief besluit.

Ondertussen in Leiden

Het sluiten van de LVV heeft ook impact op Leiden. Formeel vielen ongedocumenteerden in Leiden onder de regio Rotterdam. Na het opheffen van de Bed-Bad-Brood voorziening en de perspectiefwoningen van STUV (Stichting Uitgeprocedeerde Vluchtelingen) in mei 2020 (midden in corona tijd) kwamen een aantal gasten op straat te staan.

Daarom werden de krachten gebundeld in Comité Ondersteuning Ongedocumenteerden Leiden (COOL).

Er werd een noodfonds opgericht, LOF, (Leidse Ongedocumenteerden Fonds) om noodhulp te kunnen bieden voor boodschappen en onkosten voor onderdak.

Formeel moesten ongedocumenteerden dus naar Rotterdam, terwijl ze hier geworteld waren, hun werk en netwerk hadden, waardoor dit in de praktijk niet werkte.

Comité Ondersteuning Ongedocumenteerden Leiden

”

Minister Faber,
Hier werken we aan
uw terugkeer in de
oppositie.

Leiden dringt aan op hernieuwde regionale opvang voor uitgeprocedeerde vreemdelingen

Binnert-Jan Glastra

16-10-24, 19:55

”

Gisteren onderdak
gezocht voor een stel
waarvan de vrouw
7 maanden zwanger is,
zonder papieren,
bivakkerend in een
garagebox...
in deze winterse
vrieskou...

Bovendien voerde elke LVV zijn eigen pilot uit met verschil in lengte van verblijfsduur en van maatschappelijke of juridische begeleiding om een herziening van een asielprocedure te verkennen. Ook bleven in Rotterdam bedden leeg terwijl er in Leiden opvangplekken te kort waren.

Al met al veel redenen waardoor een Leidse opvang en oplossing meer voor de hand lag.

Door de reuring die landelijk ontstaat over het opheffen van de LVV krijgt ook de roep voor een Leidse of regionale opvang in Leiden weer nieuw momentum. Een meerderheid van de Leidse gemeenteraad wil extra geld inzetten voor de opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers. Een duurzame, stabiele oplossing, mogelijk als satelietlocatie van de LVV Rotterdam.

Leiden aan zet?

Ondertussen wachten De Bakkerij en Stichting COOL op een vervolgstap van de gemeente en bieden we in de tussentijd noodopvang. Laatst plaatsten we onderstaand bericht op onze social media:

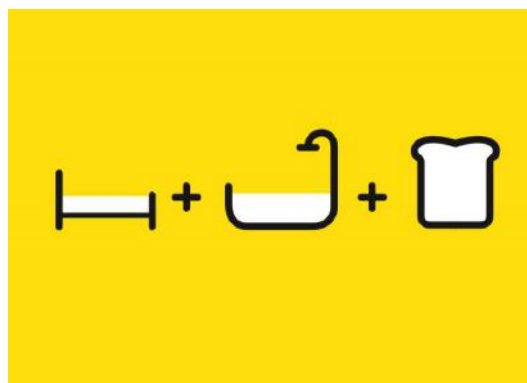
#Politiek #Leiden maken jullie haast met een #BedBadBroodvoorziening?

Het is hard nodig! Gisteren onderdak gezocht voor een stel waarvan de vrouw 7 maanden zwanger is, zonder papieren, bivakkerend in een garagebox... in deze winterse vrieskou...

Gelukkig heeft de gemeente Leiden haar winteropvang verruimd naar ... hou je vast... 30 extra bedden! (op 125.000 officiële inwoners en nog vele onofficiële inwoners)

Als Bakkerij zouden we graag een nieuwe opvang willen starten of meewerken aan een Bed-Bad-Brood voor mensen in Leiden die buiten de boot vallen: moeders met kinderen die niet in de reguliere opvang plek krijgen, mensen in kwetsbare situaties, of kwetsbare (mentale) gezondheid, van verschillende achtergronden, zonder papieren, remigranten of arbeidsmigranten.

Net als de landelijke actie "Plaatsgenoeg" menen wij dat er met enige creativiteit plaats genoeg is in Leiden!

KLEINE ONTMOETINGEN

Voorjaar 2024: Oma gaat op Stap in de Keukenhof

”

'Some believe it is only great power that can hold evil in check, but that is not what I have found. It is the small everyday deeds of ordinary folk that keep the darkness at bay. Small acts of kindness and love.

J.R.R. Tolkien

DE TAFEL VAN SAMEN

M25 Voetbalclinic AZC Katwijk

”

Dit zou minister Faber
ook eens moeten doen!

Klein met impact

Kleine dingen, ontmoetingen en verbindingen met impact. Daar zijn we van bij De Bakkerij. Het zijn soms maar eenvoudige dingen, maar voor een oudere met een klein sociaal netwerk van levensbelang.

Of de ontmoeting en het gesprek met een dakloze opent de ogen van een middelbare scholier zodat deze nooit meer 'zomaar' voorbij zal lopen als hij een dakloze ziet.

Veel van onze activiteiten, evenementen en projecten hebben met elkaar gemeen dat ze als 'eye-opener' werken, om 'bubbels' te overstijgen of doorbreken. Dat er wederzijds begrip en herkenning kan ontstaan.

Jong en oud met 'Oma gaat op Stap'

Met de maatjes van Oma gaat het om langdurig en vaak intensief contact. Maar het mooie is dat in het afgelopen jaar juist jongere vrijwilligers zich meldden om maatje te worden. Een jongere en een oudere met een gezamenlijke interesse voor musea. Een groep mbo leerlingen die samen met de ouderen van Oma gaat op Stap een bezoek brengen aan Corpus en zo twee aan twee een dag met elkaar optrekken. Een ander deel van de maatjes wordt jaarlijks gevuld met hbo Social Work stagiaires die op deze manier bij kunnen dragen aan het welzijn van een oudere en tegelijkertijd ervaring en inzicht opdoen.

M25 Bubbels en Burgerschap

Gaat het bij Oma gaat op Stap om langdurige verbindingen, dan gaat het bij ons jongerenproject M25 veel meer om 'knallen'.

In één projectdag of in een aantal dagen achter elkaar ontdekken de jongeren doelgroepen met een heel andere achtergrond dan zij. Ze luisteren naar het verhaal van de ander, mogen vragen stellen, gaan met elkaar in gesprek. En ergens tussen de regels door verandert iets. Inzicht. Begrip. Herkenning. Openheid.

In het klein gebeurt er iets, wat soms linkt aan de actualiteit, de landelijke politiek of het wereldnieuws. Jongeren die zien hoe asielzoekers in het AZC Katwijk leven, of de mensen in de Oekraïne-opvang. Na een dag met een voetbalclinic tussen leerlingen en bewoners van het AZC gaf één van de leerlingen de suggestie: "Dit zou minister Faber ook eens moeten doen!"

En zo ontstaat er begrip en verbinding tussen de leefwereld van de jongere en het landelijk politieke beleid van de huidige regering.

Er ontstaat besef dat de 'vreemdheid' van de ander niet zo heel veel anders is, behalve daar waar je wieg staat. En dat je zelf verschil kunt maken, of verschillig kunt zijn ten opzichte van de politieke koers en keuzes van sommige politieke partijen.

Een eerste stap in onze projecten om tot een inclusieve, zorgzame en solidaire samenleving te komen, is kennismaking en bewustwording. Een tweede stap is om vanuit die kennismaking en betrokkenheid in actie te komen. Iets te ondernemen, iets samen ondernemen, helpen of ondersteunen. Zo worden er kiemen geplant die levenslange Impact hebben.

Broodmunt zorgt voor verbinding!

Vanuit een heel ander perspectief biedt de Broodmunt voor, door en met Leidenaren verbinding en hulp aan mensen in armoede.

In eerder jaarverslagen meldden we al dat mensen in een situatie van (generationele) armoede een veel kleiner netwerk hebben om op terug te vallen, en nog veel meer 'achterstanden'. Zomaar een broodje kopen is er niet bij, laat staan mensen uitnodigen bij je thuis- of ergens uit eten gaan.

De Broodmunt brengt daar verandering in. Zowel de verwijzende sociale partners als de ontvangers zijn zeer blij met deze armoedeverzachting, aanvulling en sociale maaltijd met buurtgenoten.

En er zijn nog meer initiatieven die De Bakkerij in 2024 initieerde in Leiden om ontmoeting, verbinding, omzien, inclusiviteit en solidariteit te bevorderen:

Grenzeloze ontmoeting!

Alleen samen kun je samen-leven tot een samenleving maken. Maar hoe doe je dat?

Onze jaarlijkse Ontmoetingsmaaltijd met zo'n 200 gasten in de Marekerk is een mooie traditie en bouwsteen om tot verbinding te komen. Niet alleen in de smaken op je bord, maar ook in de ontmoeting tussen verschillende tafelgenoten en in gesprekken.

Aan de Tafel van Samen is iedereen welkom en gelijkwaardig, waar je ook vandaan komt. In de namen van alle helpende handen kwam dat duidelijk naar voren:

Hossein, Bert, Pariya, Jaïr, Mzohem, Erika, Sebastiàn, Hassan, Janienke, Morgane, Juan, Mori, Petra, Janny Tatiana en Salim.

De koks hadden een heerlijk multiculturele maaltijd bereid, met een proeverij van maar liefst vier soepen, Hollandse stampot, Mexicaanse bonenschotel en Indonésische gado gado. Alles met veel zorg en liefde, vegetarisch en grotendeels vegan klaar gemaakt.

Muziek, poëzie en creativiteit

Er werd kennis gemaakt, gekletst, samen gegeten en het leven werd besproken aan de hand van de gespreksvragen die op de tafels lagen. In de aanloop naar de Ontmoetingsmaaltijd werd als extra gang "de kunstenaarsgang" bedacht.

De aanwezigen werden uiteindelijk verrast met maar liefst drie geplande kunstzinnige gangen: er werden vriendschapsarmbandjes geknutseld voor elkaar, het drieluik van Rosa Poel werd voorgedragen en als afsluiting een haiku over de liefde van een moeder mét een chocolaatje om mee naar huis te nemen.

DE TAFEL VAN SAMEN

Kerstdiner van M25 Leiden en Stichting Straatpastoraat Leiden in samenwerking met vrijwilligers van de Marekerk op 18 december 2024. Met 178 gasten en 40 vrijwilligers werd er weer een hartverwarmend feest van gemaakt.

RUIMTE VOOR VERLIES

Kas van Rouwen & Vieren in Leiden
van 15 t/m 30 december 2024

**DIACONAAL
WEEKEND**
Rouwen & Vieren

Afscheid, verlies, en rouw. Het zijn thema's die in ieders leven voorbijkomen. Soms groot en overweldigend, soms klein en liefdevol. In onze kerken staan we er ook bij stil, want ruimte voor rouw is niet vanzelfsprekend, maar troostrijk als het er mag zijn.

**Aftrap zat 9 & zon 10
november**

DE BAKKERIJ Diaconaal Centrum
De Bakkerij
www.debakkerijleiden.nl

LEIDEN
stadvanontdekkingen

”

'Ik spreek nooit over rouw of verdriet verwerken, want dat betekent dat het ooit achter de rug is.

Afval verwerk je, maar verdriet verwerk je niet. Dat gaat als een schaduw mee door je leven.

Manu Keirse

ZOUT EN ZEGEN VOOR DE STAD

”

Geloof, Hoop en Liefde. Het zijn loze woorden als je er niks mee doet. Dus doe waar je goed in bent en dank je buurman niet af omdat die toevallig anders doet.

Bjeno Vlot

Presentie in de stad

Naast onze vaste projecten organiseren we en haken we ook aan bij Leidse evenementen. Om zo aandacht te vragen voor een bepaalde nood of zorg. Of om op te roepen tot verbinding, saamhorigheid en solidariteit.

De VredesOntmoeting is daarvan een vaste peiler. Bewust openbaar, voor het stadhuis en als uitnodiging naar voorbijgangers en winkelend publiek. Dus riepen we op, met woorden van activist Bjeno Vlot:

“Geloof, Hoop en Liefde. Het zijn loze woorden als je er niks mee doet. Dus doe waar je goed in bent en dank je buurman niet af omdat die het toevallig anders doet”.

Maar net zo goed komen we op uitnodiging graag een verhaal vertellen: bij het buurtinitiatief in Leiden Zuid-West, bij de leden van de Rotary, bij bijeenkomsten van politieke partijen, bij amateurkunstclub Ars Aemula Naturae als het gaat over ‘Aan Tafel’

Solidariteit en inclusie

In september 2024 haakten we aan bij de Pride met een regenboogviering in De Bakkerij. Gods inclusieve liefde is voor iedereen. Zonder beperking, restrictie, uitsluiting of gedeeltelijke acceptatie.

Als Diaconaal Centrum De Bakkerij zijn we solidair met en spreken ons uit voor hen die vanwege hun seksualiteit of queerness gediscrimineerd worden of niet (of gedeeltelijk) welkom zijn in hun geloofsgemeenschap.

Laat ons in Godsnaam bouwen aan inclusieve geloofsgemeenschappen waar liefde, vergeving, luisteren, ruimte voor verschil, groeien in liefde en begrip en diversiteit centraal staan.

Publieke ruimte voor verlies

Afscheid, verlies, en rouw. Het zijn thema's die in ieders leven voorbijkomen. Soms groot en overweldigend, soms klein en liefdevol. Toch is ruimte voor rouw niet vanzelfsprekend.

Het publieke domein heeft geen vaste plekken voor persoonlijke rouw, ook biedt onze cultuur weinig aanknopingspunten om het zomaar over rouw te hebben.

Dit bleek de aanleiding om in 2021 een eerste Rouwen en Vieren kas op te richten in Amsterdam. De decembermaand voelt voor veel mensen eenzaam. Daarom maakten we de laatste twee weken van december hier ruimte voor in Leiden. In een transparante kas, een plek waar iedereen terecht kon om een kaarsje te branden, een lint te beschrijven of woorden te delen in het gastenboek. Een plek van niemand en voor iedereen.

In de aanloop naar dit event nodigden we in het Diaconaal Weekend alle kerken uit om op verschillende wijzen hieraan aandacht te geven. Omdat kerken bij uitstek traditie, taal, rituelen en ruimte hiervoor hebben.

Leiden Pride
**Kerkdienst/
 Church Service**
 ‘Let your light shine
 with pride’

Rev. Barbara
 Rogoski

Wij nodigen je van harte uit voor een bijzondere Pride Kerkdienst geleid door Dominee Barbara Rogoski. We komen samen met elkaar, vieren het geloof en dat God van ons houdt zoals we zijn. Iedereen is welkom!

**ZOUT EN
 ZEGEN
 VOOR
 DE STAD**

NEURO-DIVERSITEIT IN HET LICHT

Bewustwording

Niet alleen komen we als sociaal maatschappelijke plek op voor onze kwetsbare medemens, ook vragen we aandacht voor inclusiviteit, diversiteit en bespreekbaar maken van kwetsbaarheid. Zoals omgaan met suïcidale gedachten.

In september organiseerden we voor het tweede jaar een wandeling voor mensen die hier zelf mee te maken hebben en hun naasten.

Een wandeling naar het licht toe om stil te staan bij de mensen die door suïcide om het leven zijn gekomen, om aandacht te vragen voor en te geven aan naasten van mensen met suïcidale gedachten, en om aandacht te vragen voor en geven aan mensen die zelf te maken hebben met suïcidale gedachten.

In de aanloop naar deze wandeling en in gesprekken hierover ontdekten we hoe belangrijk openheid hierover is. Het bespreekbaar maken en zelf je ervaring hiermee delen, biedt de ander ruimte om dit ook te doen. Ruimte voor pijn, donkerte, verdriet en delen. Juist waar bijvoorbeeld jongeren of studenten een masker ophouden. Zo ontstond de stichting 'We zien mekaar' na twee zelfmoorden in een vriendengroep in Leiden, om hiervoor aandacht te vragen.

Openheid en bespreekbaarheid

Datzelfde, openheid en bespreekbaarheid, geldt ook voor neurodivergentie. In juni sloten we aan bij een wereldwijde week om neurodiversiteit te vieren. Een week voor en door neurodivergenten, hun familie, naasten en bondgenoten: om de positieve kracht van neurodiversiteit te (h)erkennen, te vieren en de andersheden te omarmen.

Een klein stapje richting bewustwording en bovenal acceptatie. Want niet ieder brein werkt tenslotte op dezelfde manier. En we hebben in onze samenleving iedereen nodig, alle talenten en kwaliteiten, ieder mens telt mee!

WALK INTO THE LIGHT 2024

INTERRELIGIEUZE WAKE VOOR GAZA

Moet je je als Bakkerij begeven in een 'hot topic' als de crisis in het Midden-Oosten? Wij kiezen ervoor om ons uit te spreken hierover: De Bakkerij signaleert en komt op voor situaties van onrecht omdat de God van de Bijbel omziet naar de verdrukten. Als wij zwijgen waar mensen geweld aan gedaan wordt, dan geven wij ruimte aan datzelfde 'kwaad'. Als Bakkerij willen we juist solidair zijn met en opkomen voor minderheden, mensen in situaties van onrecht, uitbuiting, geweld en oorlog.

Bovendien is De Bakkerij van oudsher een plek waar iedereen welkom is en waar dagelijks mensen van zowel moslim, joods, christelijk of zonder religieuze achtergrond elkaar ontmoeten. Vanuit die ontmoetingsruimte willen we ruimte geven aan de verhalen van onrecht, stil worden en de 'inconvenient truth' onder ogen zien om schuld te belijden waar wij medeplichtig zijn, in onze acties, in onze uitlatingen, politieke keuzes en ons zwijgen.

Wanneer is de nacht voorbij?

Op 4 december organiseerden we daarom op interreligieuze wijze een Adventswake in De Bakkerij. Sprekers vanuit het bestuur van het moskeeënplatform, de Joodse gemeenschap en uit Palestina deelden hun boodschap van woede, verwachting en hoop. Er was muziek en poëzie. We staken licht aan voor elkaar, voor de lijdende mensen in Gaza, in het Midden-Oosten en voor minderheden in Leiden en sloten af met een Rabbijns verhaal "wanneer is de nacht voorbij?"

*Een oude rabbi vroeg eens aan zijn leerlingen:
Hoe kun je het moment bepalen, waarin de nacht ten einde is en de dag begint?*

Is het 't moment als je uit de verte een hond van een schaap kunt onderscheiden?, vroeg één van zijn leerlingen.

Nee, zei de rabbi.

Is het als je van verre een dadelboom van een vijgenboom kunt onderscheiden?, vroeg een ander.

Nee, zei de rabbi.

Maar wat dan?, vroegen de leerlingen.

Het is als je in het gezicht van een mens kunt kijken en daarin je zuster of je broeder ziet.

Tot dat moment is de nacht nog bij ons.

you matter

Dear person behind me,
the world is a better
place with you in it.
Lots of love ♡,

- the person in front of you